

Arad

Itt születtem

Arad a Maros bal partján, a Bánságot a Körösök vidékével és Közép-Európát Kelet-Európával összekötő utak kereszteződésénél terül el. A városfejlődés a török időkre nyúlik vissza. 1687-től a Habsburg Birodalom fennhatósága alá kerül, és gyorsan növekszik politikai és gazdasági szerepe.

Az áradások miatt 1771-ben felvetődött a város áttelepítése Zimándra, de II. József érvénytelennek nyilvánítva az átépítési bizottság elképzeléseit, elrendelte, hogy „Arad marad”.

Az aradi vár csillag alakú

Mint szabad királyi város rövidesen a környék központjává nővi ki magát.

Főutcájának két oldalát impozáns épületek övezik: a színház, a városháza, a Nemzeti Bank, a Csanádi-palota, a vasúti pályaudvar.

A kisipar mellett megjelenik a nagyipar is: a Neuman fivérek gőzmalma, szesz-, élesztő- valamint textilgyára, a Heidl gépgyár, a híres Lengyel bútorgyár és vagongyár.

A szabadságharc tábornokait rabságban tartó vár 1763-1783 között épült Arad mértani középpontjában, hatágú csillagformája van, külső védősáncában a Maros folyik. Az itt kivégzett 13 vértanú tiszteletére 1881. október 6-án emlékoszlopot, Obeliszket állítottak.

Zala György Szabadság-szobrát 1890. október 6-án avatták fel először. 1925-1999 között különböző raktarak és a vár területén „raboskodott”. Jelenlegi helyére, a Megemlékezési parkba 2004-ben került.

A kultúrpalota az aradi polgárok adakozásából, Szántay Lajos tervei alapján, 1911-1913 között épült. Itt tartja koncertjeit az aradi hangversenyzenekar, és itt található a Történelmi Múzeum is.

A Mosóczi-telepi iskolások a Nemzeti Színház előtt

A kultúrpalota

A Szabadság-szobor

A Csiky Gergely Iskolaközpont

Közadakozással – valójában téglapénzzel házalva – sikerült felépíteni az elvesztett Királyi Főgimnázium helyett a Római Katolikus Főgimnáziumot, a mai Csiky Gergely Liceumot. Itt a 6 elemi osztályon kívül (tanítók: Pintér Mária, Khell Jolán, Khell Levente, Cirják Márta, Göcző Orsolya és Tóth Ibolya), 6 gimnáziumi és 20-nál több liceumi illetve szakiskolai osztály működik.

A 26 éves, a kezdetektől három, román, magyar és német nyelvű Aurel Vlaicu Iskola a román repülés úttörőjének nevét viseli. Ma mintegy 900 gyermek tanul itt. Tanítók: Bálint Magdolna, Csillag Andrea, Bíró Erszébet és Tari Éva.

Ünnep az Aurel Vlaicu Iskolában

A gáji általános iskola (tanítók: Viszhányó Aranka és Vincze-Németh Julianna) 2007-ben vette fel a Neuman Fivérek nevét. A Neuman család 1892-ben a szesz- és élesztőgyár közelében iskolát és óvodát építtetett az alkalmazottak gyermekei számára, ahol szerb, magyar, román nyelven folyt a tanítás. Alapítványt hoztak létre a szegény gyermekek taníttatására.

Neuman-os olvasóink az Obeliszk előtt

A mikelaki 12-es Iskolában (tanító: Balta Emese) valamint a Mosóczi-telepi „Aron Cotrus” Iskolában (tanító: Leib Gáspár György) összevont osztályban folyik a magyar tannyelvű elemi oktatás.

A mikelaki tanulók is tisztelik a vértanúk emlékét

Több iskola gyermekeit hívta meg együtt játszani Ujj Ágnes nyugalmazott magyartanár az a szándékkal, hogy a játék és közös munka során megismerjék egymást, és kössenek barátságot a magyar gyermekek.

Összeállította az aradi magyar tanítók közössége Kiss Anna vezetésével.